

Informacija apie priimtą sprendimą dėl 330 kV elektros oro linijos Lietuvos elektrinė–Vilnius rekonstravimo galimybių

1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – LITGRID AB, A. Juozapavičiaus g. 13, 09311 Vilnius, tel. (8 5) 278 2760, faks. (8 5) 272 3986, el. p. info@litgrid.eu.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas – UAB „Ardynas“, Gedimino g. 47, 44242 Kaunas, tel. (8 37) 323 209, faks. (8 37) 337 257, el. p. ardynas@ardynas.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – 330 kV elektros oro linijos Lietuvos elektrinė–Vilnius rekonstravimas.

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) atitinka Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PAV įstatymas) 2 priedo 14 papunktyje nurodytą veiklą (PAV įstatymo 1 priedo 8.8 papunktyje nurodytos veiklos (antžeminių elektros perdavimo linijų tiesimas (kai įtampa – 110 kV ar aukštesnė, o linijos ilgis – 15 ir daugiau kilometrų)) keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų diegimą ir kitus pakeitimus, galinčius daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus 1 priedo 10 punkte nurodytus atvejus), kuriai vadovaujantis PAV įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi turi būti atlikta atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV). Vadovaujantis PAV įstatymo 7 straipsnio 15 punktu, PŪV užsakovas pradėjo PAV procesą be atrankos procedūrų.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta

Vilniaus apskr., Elektrėnų sav. (Pastrėvio, Kietaviškių, Elektrėnų sen.), Trakų r. sav. (Trakų, Senųjų Trakų sen.), Vilniaus m. sav. (Panerių sen.).

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojama rekonstruoti esamą 330 kV elektros oro liniją Lietuvos elektrinė (Elektrinės pl. 21, Elektrėnai) – Vilnius (Vilniaus 330 kV transformatorių pastotė, Panerių sen., Vilniaus m. sav.) iš viengrandės į dvigrandę, išnaudojant esamą inžinerinės infrastruktūros koridorių ir neišplečiant esamų elektros oro linijos apsaugos zonos ribų. Rekonstrukcijos metu numatoma pakeisti elektros oro linijos atramas, pamatus, laidus, žaibosaugos trosą, įžeminimo kontūrus, linijinę armatūrą, izoliatorius. PŪV metu elektros oro linijos ilgio (apie 41,4 km) ir įtampos (330 kV) keisti nenumatoma.

PAV ataskaitoje įvertintos dvi vietos alternatyvos:

– Alternatyva LA1: visa dvigrandė 330 kV elektros oro linija statoma esamos viengrandės elektros oro linijos „330 kV OL Lietuvos E-Vilnius LN 332 Vilnius“ (toliau – LN 332 Vilnius) vietoje, išlaikant esamą apsaugos zoną.

– Alternatyva LA2: dvigrandė 330 kV elektros oro linija nuo Lietuvos elektrinės iki atsišakojimo, t. y. atramos Nr. 30 statoma esamos viengrandės „330 kV oro linija Lietuvos E – Neris LN 331 Neris“ (toliau - LN 331 Neris) vietoje išlaikant esamą apsaugos zoną. Nuo atramos Nr. 30 iki Vilniaus TP dvigrandė 330 kV elektros oro linija statoma esamos viengrandės elektros oro linijos LN 332 Vilnius vietoje.

Informacija apie PŪV gretimybes

Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, elektros oro linijos apsaugos zonos (po 30 m nuo kraštinio laido) ribose yra 12 gyvenamųjų namų.

Elektros oro linijos trasa kerta šias Lietuvos Respublikos saugomas teritorijas:

- Ilgio ornitologinį draustinį 0,4 km ruože;
- Trakų nacionalinio parko teritoriją 9,3 km ruože;
- Kudrionių kraštovaizdžio draustinį 4,4 km ruože;
- Daniliškių kaimo architektūrinį draustinį 0,6 km ruože;
- Daniliškių archeologinį draustinį 0,2 km ruože;
- Senųjų Trakų archeologinį draustinį 1,2 km ruože.

Taip pat elektros oro linijos apsaugos zonos riba sutampa su „Natura 2000“ teritorijos – Plomėnų pelkė ribomis, o dalis elektros oro linijos apsaugos zonos (apie 0,3 km ruože) patenka į Plomėnų ornitologinio draustinio teritoriją.

Informacija apie atliekų susidarymą ir tvarkymą

Rekonstrukcijos darbų metu numatoma susidarys mišrios statybinės ir griovimo atliekos (apie 0,1 t), geležis ir plienas (apie 730 t), aliuminis-plienas (apie 273 t), plastikinės pakuotės (apie 0,01 t), medinės pakuotės (apie 3 t), gelžbetonio laužas (apie 800 t), stiklas (apie 45 t), šakos ir kelmai (apie 80 m³). Susidarančių atliekų kiekiai bus tikslinami techninio projekto metu. Atliekas numatyta perduoti atliekų tvarkytojams, turintiems teisę tvarkyti šias atliekas.

Informacija apie PŪV poveikį aplinkos orui

Rekonstrukcijos darbų metu galimas trumpalaikis poveikis aplinkos orui dėl transporto priemonių ir statybos technikos vidaus degimo variklių išmetamų teršalų. Pagal PAV ataskaitoje apskaičiuotus oro teršalų kiekius numatoma, kad PŪV nedarys reikšmingo poveikio aplinkos oro kokybei rekonstrukcijos darbų metu. Eksploatacijos metu PŪV stacionarių taršos šaltinių nenumatoma, o mobilūs taršos šaltiniai (aptarnaujantis transportas) bus naudojamas retai, todėl reikšmingo PŪV poveikio aplinkos orui nenumatoma.

Informacija apie PŪV poveikį vandeniu

Rekonstruojama elektros oro linija kerta Strėvos ir Skersės upes, Elektrėnų marias. LA1 alternatyvos atveju rekonstruojama trasa vandens telkinius ir jų apsaugos zonas bei juostas kerta apie 4,3 km ruože, o LA2 atveju – apie 4,9 km ruože. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, elektros atramos vandens telkiniuose ir jų apsaugos juostose nebus statomos.

Elektros oro linijos rekonstrukcijos ir eksploatacijos metu vandens naudojimo ir nuotekų susidarymo nebus.

Informacija apie PŪV poveikį dirvožemiui, žemės gelmėms

Poveikis dirvožemiui rekonstrukcijos darbų metu numatomas įrengiant atramų pamatus bei važinėjant sunkiąja technika iki atramų įrengimo vietų. Siekiant išsaugoti derlingąjį dirvožemio sluoksnį, PAV ataskaitoje numatyta atramų pamatų aikštelėse prieš atliekant žemės kasimo darbus, dirvožemį (apie 10000-10240 m³) nukasti, o vėliau panaudoti pažeistų vietų rekultivacijai. Eksploatacijos metu poveikio dirvožemiui nenumatoma.

Elektros oro linijos atramų pamatai įrengiami negiliai, todėl numatoma, kad PŪV žemės gelmių sandarą paveiks labai minimaliai – bus lokaliai suardyta tik pati viršutinė jos dalis, kas neturės įtakos galimų neigiamų geologinių procesų (įgriovų, nuošliaužų, ir pan.) pasireiškimui.

Informacija apie PŪV poveikį biologinei įvairovei

Didžiaja dalimi planuojama rekonstruoti elektros oro linija yra nutiesta agrarinėmis teritorijomis – tai sudaro apie 68 % nuo bendro planuojamos rekonstruoti trasos ilgio. Analizuojama trasa taip pat kerta mišku apaugusias ir pelkėtas vietas bei vandens telkinius.

Numatomas poveikis augalijai yra susijęs su žolinės dangos sunaikinimu naujų atramų statymo vietose ir statybos aikštelėse. Elektros oro linijos trasos gretimybėse yra susiformavusios stabilios gamtinės buveinės, todėl žolinių augalų bendrijoms numatomas gana spartus savaiminio atsikūrimo procesas ir poveikis vertinamas kaip minimalus. PAV ataskaitoje numatyta, kad užbaigus statybos darbus teritorija turi būti paliekama natūraliam atsikūrimui ir papildomos poveikio mažinimo priemonės nesiūlomos. Numatoma, kad labiausiai jautrios pažaidoms yra pelkių ir drėgnų pievų buveinės, kuriose tikėtinas nebūdingų rūšių atsiradimas ir buveinių būklės blogėjimas. Pelkėtos teritorijos yra susiformavusios elektros linijos trasos ruožuose tarp esamų atramų: Nr. 22–24, Nr. 58–59, Nr. 69–71, todėl šiose vietose PAV ataskaitoje numatomos poveikio augalijai mažinimo priemonės: neįrengti privažiavimo kelių, techninių aikštelių, naujų atramų lokalizacijos vietų, o technologines alternatyvas laidų pravedimui parinkti tokias, kad būtų išvengiama augalinės dangos pažaidų. Poveikis miško buveinėms nenumatomas, kadangi rekonstrukcijos darbai planuojami vykdyti esamos linijos apsaugos zonos ribose ir miško kirtimai nebus vykdomi.

Statybos metu galimas trumpalaikis ir nereikšmingas poveikis dėl trikdymo medžiojamai faunai, smulkiesiems žinduoliams, varliagyviams ir ropliams. Ilgalaikis poveikis elektros oro linijos eksploatacijos metu medžiojamai faunai, smulkiesiems žinduoliams nenumatomas.

Rekonstrukcijos darbų metu, numatomas poveikis paukščiams dėl trikdymo veisimosi metu. Taip pat statybos darbų metu gali būti lokaliai pažeidžiamos veisimosi buveinės. Elektros oro linijos eksploatacijos metu tikėtinas poveikis paukščiams, kuomet galimos paukščių žūtys ar susižeidimai dėl susidūrimo su elektros linijos laidais. Rekonstruojamos trasos artimoje aplinkoje išskirtinos kelios stambių vandens paukščių (gulbių, žąsų, kormoranų, ančių, garnių ir kirų) susidūrimų požiūriu rizikingos vietos: Bartžuvės žuvininkystės ūkio tvenkiniai, Elektrėnų marios ties Lietuvos elektrine bei Elektrėnų marios ties Pastrėviu, kur pavasarį ir rudenį gausiai susitelkia migruojantys, o vasarą – perintys vandens paukščiai.

Informacija apie PŪV poveikį kraštovaizdžiui

Rekonstruojant elektros oro liniją gretimybėje vyraujančio kraštovaizdžio struktūra numatoma išliks nepakitusi, kadangi jau esami technogeniniai kraštovaizdžio elementai (atramos) bus pakeičiami naujais. Esminis pokytis, siejamas su esamos elektros oro linijos rekonstrukcija, yra naujų atramų aukštumingumas, dėl kurio vizualinės įtakos zona taps platesnė. Artimoje kraštovaizdžio perspektyvoje (apie 500 m nuo objekto) ir toliau išliks atramų ir srovėlaidžių dominavimas.

Pagal PAV ataskaitoje atliktą elektros oro linijos atramų ties Daniliškių piliakalni su gyvenvieta lokalizacijos analizę, numatoma, kad viena atrama patenka į nekilnojamo kultūros paveldo vertybės teritoriją, o keturios į vizualinės apsaugos pozonį. Palyginus esamų bei naujų (iškėlus atramą iš kultūros paveldo vertybės teritorijos) atramų matomumą nekilnojamo kultūros paveldo vertybės atžvilgiu, nustatyta dėl gretimybėje vyraujančio reljefo bei miškingumo piliakalnio apžvalgos galimybės išliks nepakitusios. Iškėlus esamą atramą iš kultūros paveldo vertybės teritorijos artimoje perspektyvoje bus atveriamą panorama į Sasonės ežerą nuo Daniliškių piliakalnio aikštelės.

Informacija apie PŪV poveikį kultūros paveldui

Esama elektros oro linijos trasa kerta keletą registruotų kultūros paveldo vertybių: Daniliškių piliakalnį su gyvenvieta, Vokietijos karių kapinės, Senujų Trakų kaimo istorinę dalį ir Senujų Trakų piliavietę su piliu.

Poveikis nekilnojamos kultūros paveldo vertybėms rekonstruojant elektros perdavimo oro liniją gali būti tiesioginis – jų sunaikinimas ar pažeidimas atliekant įvairius žemės kasimo darbus bei objekto aplinkos tarša technogeniniais įrenginiais. XX a. 7 dešimtmečio pradžioje tiesiant elektros liniją archeologiniai tyrimai teritorijoje atliekami nebuvo, todėl egzistuoja tikimybė surasti dar nežinomų archeologinių vertybių Senujų Trakų, Alsakio ežero, Strėvos (Elektrėnų marių) aplinkose. Šiuose trasos ruožuose techninio projekto rengimo metu rekomenduojama atlikti archeologinius žvalgymus.

Informacija apie PŪV poveikį visuomenės sveikatai

Poveikio aplinkai vertinimo metu atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas. PŪV statybos darbų metu sukels laikiną aplinkos oro taršą, triukšmą, elektromagnetinę spinduliuotę.

PAV ataskaitoje atliktas PŪV poveikio visuomenės sveikatai įvertinimas triukšmo aspektu pagal analogiškai ūkinei veiklai atliktus triukšmo matavimus. Numatoma, kad prie planuojamos rekonstruoti elektros oro linijos, nepriklausomai nuo pasirinktos alternatyvos, eksploatacijos metu nebus viršijami triukšmo ribiniai dydžiai pagal galiojančius teisės aktus gyvenamuosiuose bei visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje visais paros laikotarpiais.

Pagal analogiškai ūkinei veiklai atliktus elektromagnetinio lauko matavimus numatoma, kad už planuojamos rekonstruoti elektros oro linijos apsaugos zonos, nepriklausomai nuo pasirinktos alternatyvos, elektromagnetinio lauko parametrai eksploatacijos metu neviršys leidžiamų verčių pagal galiojančius teisės aktus gyvenamojoje aplinkoje ir neigiamo elektromagnetinės spinduliuotės poveikio žmonių sveikatai nebus.

Informacija apie PŪV poveikį socialinei ekonominei aplinkai

Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, žemės servitutas nustatytas visame 330 kV oro linijos Lietuvos elektrinė – Vilnius apsaugos zonos plote, rekonstrukcijos metu linijos apsaugos zona neišsiplės, todėl nauji servitutai nebus nustatomi. Numatoma, kad elektros oro linijos rekonstravimas nedarys ženklių neigiamų nekilnojamojo turto, žemės kainų pokyčių, įtakos miškų ar žemės ūkio, rekreacinių ar gyvenamųjų teritorijų vystymui, nes rekonstrukcija bus vykdoma esamos linijos vietoje, kurios gretimybėse jau galioja atitinkami veiklos apribojimai.

Informacija apie PŪV monitoringą

PAV ataskaitoje numatytas PŪV poveikio biologinei įvairovei monitoringo vykdymas, siekiant įvertinti elektros perdavimo oro linijos trasos įtaką vietinių ir migruojančių paukščių populiacijoms bei stebėti pažeistų buveinių atsikūrimą. Parinktose paukščiams svarbiose vietose 2 kartus per metus (balandžio-spalio mėn.) turi būti vykdoma žuvusių paukščių apskaita, o pelkių ir drėgnų pievų buveinėse, kurias kerta oro linijos trasa, 1 kartą per metus (birželio-liepos mėn.) – augmenijos rūšinė sudėtis, entomofauna. Numatoma, kad apskaitos turi būti vykdomos ne trumpiau kaip 3 metus po rekonstrukcijos darbų.

Informacija apie atliktą alternatyvų analizę

Pagal PAV ataskaitoje atliktą PŪV poveikio aplinkos komponentams analizę, PAV ataskaitoje rekomenduojamas PŪV įgyvendinimas pagal vietos alternatyvą LA1 su elektros oro linijos užvedimo atkarpa 1.2.

6. Priemonių, numatytų neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti, aprašymas:

6.1. Siekiant išvengti galimos vandenių taršos, PAV ataskaitoje numatyta:

6.1.1. nestatyti elektros atramų paviršinio vandens telkiniuose ir jų pakrančių apsaugos juostose;

6.1.2. neįrengti statybos aikštelių paviršinio vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrančių apsaugos juostose.

6.2. Siekiant sumažinti PŪV poveikį dirvožemiui, PAV ataskaitoje numatyta:

6.2.1. rekonstrukcijos darbus organizuoti atsižvelgiant į metų laikų sezoną (šaltuoju metų periodu vykdant darbus dėl dirvos įšalo dirvožemio pažeidimai gali būti mažesni) bei optimalų naudojamos teritorijos plotą;

6.2.2. rekonstrukcijos metu naudoti techniškai tvarkingus mechanizmus, siekiant išvengti cheminės taršos iš mobilių transporto priemonių ir įrengimų;

6.2.3. prieš atliekant žemės kasimo darbus atramų pamatų aikštelėse viršutinį derlingą dirvožemio sluoksnį nukasti ir atskirai saugoti, o baigus žemės kasimo darbus – gražinti atgal į pažeistą plotą atstatant buvusių teritorijos būklę;

6.2.4. baigus rekonstrukcijos darbus, rekomenduojamas mechaniškai pažeisto (suspausto) dirvožemio atstatymas sekliai suariant.

6.3. Siekiant sumažinti PŪV poveikį biologinei įvairovei, PAV ataskaitoje numatyta:

6.3.1. ornitologinių draustinių teritorijų ribose (Ilgio ornitologinis draustinis, Plomėnų ornitologinis draustinis) rekonstrukcijos darbų nevykdyti nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d.;

6.3.2. siekiant išvengti paukščių trikdymo ir perėjimui tinkamų buveinių sunaikinimo veisimosi laikotarpiu, rekonstrukcijos darbų miškingose teritorijose nevykdyti nuo gegužės 1 d. iki liepos 31 d.;

6.3.3. siekiant išvengti paukščių atsitenkimo į laidus, rekomenduojama didinti elektros perdavimo linijos laidų vizualumą jautriausiose vietose (ties Elektrėnų mariomis, Pastrėviu ir Bartžuvės žuvininkystės ūkio tvenkiniais) – ant laidų kabinti ryškesnius ir geriau matomus objektus: rutulius, plokšteles, vėliavėles;

6.3.4. siekiant pagrausinti pelėsakalių populiaciją, rekomenduojama ant naujų atramų įrengti 10-20 dirbtinių lizdavičių – inkilų sakalams;

6.3.5. neįrengti privažiavimo kelių, techninių aikštelių, naujų atramų lokalizacijos vietų, o technologines alternatyvas laidų pravedimui parinkti tokias, kad būtų išvengiama augalinės dangos pažaidų pelkėtose teritorijose, t. y. trasos ruožuose tarp esamų atramų: Nr. 22–24, Nr. 58–59, Nr. 69–71.

6.4. Siekiant sumažinti PŪV poveikį kraštovaizdžiui, PAV ataskaitoje siūlomos šios priemonės:

6.4.1. rekonstruojant elektros oro liniją didelio bei labai didelio kraštovaizdžio estetinio potencialo zonose (Trakų istorinis nacionalinis parkas, Kudrionių kraštovaizdžio draustinis) bei atvirų erdvių

kraštovaizdyje pagal technines galimybes parinkti optimalų atramų aukštį ir naudoti daugiabriaunes 330 atramas;

6.4.2. ruožuose, kur elektros perdavimo oro linija būtų matoma nuo svarbių regyklų, parinkti techninius sprendimus, mažinančius vizualumą. Pagal technines galimybes atramų vietas, prisitaikant prie vietovės gamtinių sąlygų, išdėstyti už natūralių gamtinių uždangų (kalvų, mišku apaugusių plotų), išnaudoti kalvoto reljefo galimybes;

6.4.3. nedidinti esamų miško proskynų, rekonstruojant elektros oro liniją per miškingas teritorijas;

6.4.4. neįrenginėti statybos aikštelių labai didelio kraštovaizdžio estetinio potencialo zonoje (Trakų istorinio nacionalinio parko teritorija, Kudrionių kraštovaizdžio draustinis).

6.5. Siekiant sumažinti PŪV poveikį kultūros paveldo vertybėms, PAV ataskaitoje siūlomos šios priemonės:

6.5.1. Daniliškių piliakalnio teritorijoje esančią atramą Nr. 53 rekonstrukcijos metu išmontuoti, o planuojamas naujas atramas įrengti už piliakalnio teritorijos ribų;

6.5.2. ties kultūros vertybės „Senųjų Trakų kaimo istorinė dalis“ – riba esančią atramą Nr. 94 rekonstrukcijos metu numatoma išmontuoti, o naujas rekonstruojamas atramas įrengti už kultūros vertybės teritorijos ribų;

6.5.3. neįrengti laikinų statybos aikštelių kultūros paveldo teritorijose ir jų apsaugos zonose;

6.5.4. nustačius, kad žemės darbų vietose yra išlikęs archeologinis (kultūrinis) sluoksnis ar archeologiniai radiniai, turi būti koreguojami statinio ar techninio projekto sprendiniai taip, kad toks sluoksnis būtų išsaugotas *in situ* (radimo vietoje), o, jeigu nėra tam techninių galimybių – būtina atlikti tokios vietos detaliuosius archeologinius tyrimus, išskyrus atvejus, kai teisės aktų nustatyta tvarka nustatoma, kad archeologinių tyrimų metu aptiktos statinių liekanos yra vertingosios savybės ir jas privaloma išsaugoti radimo vietoje (*in situ*);

6.5.5. siekiant užtikrinti greta rekonstruojamos elektros oro linijos esančių kultūros paveldo objektų – Daniliškių piliakalnio, Žaidrių Vokietijos karių kapinių – apsaugą nuo galimų žalojimo statybos darbų metu rekomenduojama šių objektų teritorijų, patenkančių į 330 kV oro linijos Lietuvos elektrinė – Vilnius apsaugos zoną, perimetru įrengti laikinas atitvaras (atriboti „STOP“ juostomis, kilnojamomis tvoromis ir pan.). Užbaigus statybos darbus šie laikini atitvarai turi būti išardomi, teritorija sutvarkoma.

6.6. Siekiant sumažinti PŪV poveikį visuomenės sveikatai, PAV ataskaitoje siūloma elektros oro linijos rekonstrukcijos metu pagal elektros oro linijų įrengimo technines galimybes, laidus tvirtinti kuo aukščiau atkarpose tarp atramų ties artimiausia gyvenamąja aplinka.

6¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV ribojasi su Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija – Plomėnų pelkė. PAV ataskaitoje įvertintas galimas PŪV poveikis buveinių apsaugai svarbiai teritorijai ir saugomoms gamtinėms vertybėms. Už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą atsakinga institucija – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2017-04-26 raštu Nr. (4)-V3-643(7.21) „Dėl 330 kV oro linijos Lietuvos elektrinė – Vilnius rekonstravimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ pateikė išvadą, kad pritaria PAV ataskaitos kokybei ir neprieštarauja, kad būtų vykdoma planuojama ūkinė veikla, jos užsakovo lėšomis įgyvendinant PAV ataskaitoje siūlomas poveikio saugomoms teritorijoms, biologinei įvairovei ir kraštovaizdžiui išvengimo, mažinimo ir kompensavimo priemones bei vykdant PAV ataskaitoje numatytą gyvosios gamtos monitoringą.

7. Pateiktos poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvados:

7.1. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentas 2016-12-23 raštu Nr. 2.10-10063 (16.9.3.10.11) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo programos“ pritarė PAV programai.

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentas 2017-04-24 raštu Nr. 2.10-4727(16.8.4.10.11) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ pritarė PAV ataskaitai ir PŪV galimybėms (alternatyva „LA1 su OL užvedimo atkarpa 1.2“).

7.2. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir transporto departamento Miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyrius 2016-12-30 raštu Nr. A178-12/16(2.3.1.3-UK2) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo programos išvados“ pritarė PAV programai.

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir transporto departamento Miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyrius 2017-04-25 raštu Nr. A178-15/17 (2.3.1.3-UK2) „Dėl 330 kV Lietuvos E-Vilnius rekonstravimo PAV ataskaitos“ pritarė PAV ataskaitai ir PŪV galimybės.

7.3. Elektrėnų savivaldybės administracija 2016-12-27 raštu Nr.03.2-07-1959 „Dėl 330 kV Lietuvos E-Vilnius rekonstravimo poveikio aplinkai vertinimo programos“ pateikė išvadą, kad esminių pastabų PAV programai neturi.

Elektrėnų savivaldybės administracija 2017-04-26 raštu Nr. 03.2-07-661 „Dėl 330 kV Lietuvos E-Vilnius rekonstravimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ pritarė PAV ataskaitai ir PŪV galimybės.

7.4. Trakų rajono savivaldybės administracija 2017-01-05 raštu Nr. AP3-39 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo programos“ PAV programai pritarė.

Trakų rajono savivaldybės administracija 2017-04-25 raštu Nr. AP3-1811 „Dėl 330 kV Lietuvos E-Vilnius rekonstravimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ PAV ataskaitai ir PŪV galimybės pritarė.

7.5. Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2017-01-05 raštu Nr. 3-26-12 (10.1-26) „Dėl poveikio aplinkai vertinimo programos derinimo“ pritarė PAV programai.

Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2017-04-24 raštu Nr. 3-26- (10.1-26E) „Dėl 330 kV Lietuvos E-Vilnius rekonstravimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ PAV ataskaitai ir PŪV galimybės pritarė.

Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Trakų priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba 2017-01-04 raštu Nr. (24)3-2 (8.150.-24) „Dėl 330 kV Lietuvos E-Vilnius rekonstravimo poveikio aplinkai vertinimo programos“ PAV programai pritarė. Pagal nustatytą vidinę tvarką, Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Trakų priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba informavo elektroniniu paštu Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybą, kad PAV ataskaitai pastabų ir pasiūlymų neturi.

Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Elektrėnų priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba 2017-01-03 raštu Nr. 2S-1 „Dėl 330 kV Lietuvos E-Vilnius rekonstravimo poveikio aplinkai vertinimo programos“ PAV programai pritarė.

Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Elektrėnų priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba 2017-04-21 raštu Nr. 2S-89 (1.8.) „Dėl 330 kV Lietuvos E-Vilnius rekonstravimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ PAV ataskaitai ir PŪV galimybės pritarė.

7.6. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyrius 2016-12-29 raštu Nr. (9.38-V) 2V-2017 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo programos“ PAV programai pritarė.

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyrius 2017-04-26 raštu Nr. (9.38-V) 2V-562 „Dėl 330 kV Lietuvos E-Vilnius rekonstravimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ pateikė išvadą, kad PAV ataskaitai pritaria, PŪV kultūros paveldo apsaugos požiūriu galima.

7.7. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2017-01-20 raštu Nr. (4)-V3-121 (7.21) „Dėl 330 kV elektros oro linijos Lietuvos elektrinė – Vilnius rekonstravimo poveikio aplinkai vertinimo programos“ pritarė PAV programai.

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2017-04-26 raštu Nr. (4)-V3-643 (7.21) „Dėl 330 kV oro linijos Lietuvos elektrinė – Vilnius rekonstravimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ pateikė išvadą, kad pritaria PAV ataskaitos kokybei ir neprieštaruja, kad būtų vykdoma planuojama ūkinė veikla, jos užsakovo lėšomis įgyvendinant PAV ataskaitoje siūlomas poveikio saugomoms teritorijoms, biologinei įvairovei ir kraštovaizdžiui išvengimo, mažinimo ir kompensavimo priemones bei vykdant PAV ataskaitoje numatytą gyvosios gamtos monitoringą.

7.8. Aplinkos apsaugos agentūra 2017-01-24 raštu Nr. (28.1)-A4-782 „Dėl 330 kV elektros oro linijos Lietuvos elektrinė – Vilnius rekonstravimo poveikio aplinkai vertinimo programos tvirtinimo“ PAV programą patvirtino.

8. Visuomenės informavimas ir dalyvavimas

Visuomenė apie parengtą PAV programą buvo informuota Vilniaus miesto savivaldybės internetiniame tinklalapyje (2016-12-06), Elektrėnų savivaldybės internetiniame tinklalapyje (2016-12-01), Trakų rajono savivaldybės internetiniame tinklalapyje (2016-12-05); Pastrėvio (2016-12-06), Kietaviškių (2016-12-06), Elektrėnų (2016-12-06), Trakų (2016-12-06), Senųjų Trakų (2016-12-06) ir Panerių (2016-12-06) seniūnijų skelbimų lentose; respublikiniame laikraštyje „Lietuvos žinios“ (2016-12-02), laikraščiuose: „Sostinė“ (2016-12-03), „Elektrėnų žinios“ (2016-12-02), „Trakų žemė“ (2016-12-02), „Galvė“ (2016-12-02); PŪV užsakovo – internetiniame tinklalapyje www.litgrid.eu, PAV dokumentų rengėjo internetiniame tinklalapyje www.ardynas.lt, Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje www.gamta.lt (2016-12-06. PAV dokumentų rengėjas visuomenės pasiūlymų dėl PAV programos negavo.

Informacija apie visuomenės viešą supažindinimą su PAV ataskaita buvo skelbiama Vilniaus miesto savivaldybės internetiniame tinklalapyje (2017-03-13), Elektrėnų savivaldybės internetiniame tinklalapyje (2017-03-13), Trakų rajono savivaldybės internetiniame tinklalapyje (2017-03-13); Pastrėvio (2017-03-13), Kietaviškių (2017-03-13), Elektrėnų (2017-03-13), Trakų (2017-03-13), Senųjų Trakų (2017-03-13) ir Panerių (2017-03-13) seniūnijų skelbimų lentose; respublikiniame laikraštyje „Lietuvos žinios“ (2017-03-10), laikraščiuose: „Sostinė“ (2017-03-10), „Elektrėnų žinios“ (2017-03-10), „Trakų žemė“ (2017-03-10), „Galvė“ (2017-03-10); PŪV užsakovo internetiniame tinklalapyje www.litgrid.eu, PAV dokumentų rengėjo internetiniame tinklalapyje www.ardynas.lt. Su PAV ataskaita sudarytos galimybės susipažinti Elektrėnų sav. Pastrėvio, Kietaviškių, Elektrėnų seniūnijų, Trakų r. sav. Trakų, Senųjų Trakų seniūnijų, Vilniaus m. sav. Panerių seniūnijos ir PŪV užsakovo, PAV dokumentų rengėjo patalpose; PŪV užsakovo tinklalapyje www.litgrid.lt, PAV dokumentų rengėjo tinklalapyje www.ardynas.lt.

Susirinkimai su visuomene dėl PAV ataskaitos įvyko:

- 2017-03-28 17.00 val., Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos patalpose, adresu Draugystės g. 2, Elektrėnai. Viešajame susirinkime dalyvavo PŪV organizatoriaus atstovai, PAV dokumentų rengėjo atstovai.

- 2017-03-28 18:30 val. Elektrėnų savivaldybės administracijos Kietaviškių seniūnijos patalpose, adresu Bažnyčios g. 25A, Naujųjų Kietaviškių k., Elektrėnų sav. Viešajame susirinkime dalyvavo PŪV organizatoriaus atstovai, PAV dokumentų rengėjo atstovai, Kietaviškių seniūnijos atstovė.

- 2017-03-29 17:00 val. Elektrėnų savivaldybės administracijos Pastrėvio seniūnijos patalpose, adresu Mokyklos g. 15, Pastrėvio k., Elektrėnų sav. Viešajame susirinkime dalyvavo PŪV organizatoriaus atstovai, PAV dokumentų rengėjo atstovai, Pastrėvio seniūnijos atstovas, suinteresuotos visuomenės atstovai.

- 2017-03-29 18:30 val. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Panerių seniūnijos patalpose, adresu Žalioji a. 3, Vilnius. Viešajame susirinkime dalyvavo PŪV organizatoriaus atstovai, PAV dokumentų rengėjo atstovai.

- 2017-03-30 17:00 val. Trakų rajono savivaldybės administracijos patalpose, Vytauto g. 33, Trakai. Viešajame susirinkime dalyvavo PŪV organizatoriaus atstovai, PAV dokumentų rengėjo atstovai, Trakų seniūnijos atstovas ir Senųjų Trakų seniūnijos atstovė.

PAV dokumentų rengėjas visuomenės pasiūlymų dėl PAV ataskaitos negavo.

Aplinkos apsaugos agentūra savo tinklalapyje www.gamta.lt visuomenei apie gautą PAV ataskaitą paskelbė 2017-05-02. Per nustatytą terminą pasiūlymų dėl PAV ataskaitos iš suinteresuotos visuomenės negauta. Iki sprendimo priėmimo PAV proceso dalyviai informacijos dėl galimų pažeidimų nustatant, apibūdinant ir įvertinant galimą PŪV poveikį aplinkai ar vykdant PAV procedūras nepateikė.

9. Atsakingos institucijos sprendimo pobūdis (planuojama ūkinė veikla leistina/neleistina), jo priėmimo data ir su juo siejamos sąlygos, pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 2 punktu, priimamas sprendimas: planuojama ūkinė veikla – 330 kV elektros oro linijos Lietuvos elektrinė–Vilnius rekonstravimas – leistina pagal parengtą PAV ataskaitą ir joje numatytą vietos alternatyvą LA1 su elektros oro linijos užvedimo atkarpa 1.2.

Sprendimas priimtas Aplinkos apsaugos agentūros 2017-05-29 raštu Nr. (28.1)-A4-5539.

Su sprendimu siejamos sąlygos:

1. PŪV užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atsakingos institucijos sprendimą dėl PŪV leistinumą pasirinktoje vietoje, per 10 darbo dienų turi apie tai pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Visuomenės informavimo tvarkos aprašas), nustatyta tvarka ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą

2. PŪV užsakovas savo lėšomis privalo įgyvendinti PAV ataskaitoje ir šio sprendimo 6 punkte numatytas priemones neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti.

3. Vadovaujantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų 1992 m. gegužės 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, 90 punktu, nekilnojamųjų vertybių teritorijose ir apsaugos zonose numatomų atlikti žemės ir statybos darbų projektai turi būti suderinti su Kultūros vertybių apsaugos departamentu.

4. Jeigu po žvalgomųjų archeologinių tyrimų, vykdančių 330 kV oro linijos Lietuvos elektrinė–Vilnius įrengimo darbus, susijusius su žemės kasimu, būtų atrasta archeologinių radinių, apie tai turi būti pranešta atitinkamos savivaldybės paveldosaugos padaliniiui ir Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyriui, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 straipsnio 3 dalimi.

5. Vadovaujantis Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546 „Dėl ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“, 8.6 papunkčiu, ne trumpiau kaip 3 metus po rekonstrukcijos darbų turi būti vykdomas ūkio subjekto poveikio biologinei įvairovei monitoringas, siekiant įvertinti elektros perdavimo oro linijos trasos įtaką vietinių ir migruojančių paukščių populiacijoms bei stebėti pažeistų buveinių atsikūrimą.

6. Po elektros oro linijos rekonstrukcijos darbų (iki statybos užbaigimo akto gavimo) turi būti atlikti elektrinių laukų matavimai elektros oro linijos apsaugos zonoje esančių gyvenamųjų namų patalpose. Nustačius elektrinio lauko parametrų leistinų verčių viršijimą imtis priemonių, kuriomis elektrinio lauko parametrų vertės būtų sumažintos iki leidžiamų verčių (pvz. stogų įžeminimas, stogo dangos pakeitimas į plieninę).

7. Užbaigus elektros linijos rekonstrukcijos darbus veiklos vykdytojas privalo atlikti elektromagnetinio lauko matavimus bei užtikrinti, kad artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje (už apsaugos zonos ribų) elektromagnetinio lauko parametrų dydžiai neviršytų Lietuvos higienos normos HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros oro linijų sukuriamų elektromagnetinio lauko“ gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpose ir gyvenamojoje aplinkoje leidžiamų verčių. Nustačius, kad elektromagnetinio lauko parametrų leidžiamos vertės viršytos, būtina imtis veiksmų ir priemonių, kuriomis elektromagnetinio lauko parametrų vertės būtų sumažintos iki leidžiamų verčių.

Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą:

1. PAV ataskaitą nagrinėję ir išvadas pateikę PŪV poveikio aplinkai vertinimo subjektai, vadovaudamiesi PAV įstatymo 9 straipsnio 4 dalimi, pritarė PAV ataskaitai ir PŪV galimybėms.

2. PAV ataskaitos rengėjas pagal Visuomenės informavimo tvarkos aprašo reikalavimus tinkamai informavo visuomenę apie PŪV. Visuomenės pastabų ir pasiūlymų dėl PAV ataskaitos ir PŪV galimybių negauta.

3. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, naudojant poveikį aplinkai mažinančias priemones ir vykdant šio sprendimo 10 punkte nustatytas sąlygas, PŪV įgyvendinimas nesukels reikšmingų neigiamų padarinių PŪV teritorijoje ir šalia jos esančioms saugomoms augalų ir gyvūnų rūšims, natūralioms gamtinėms buveinėms. Taip pat nenumatoma reikšmingo neigiamo PŪV poveikio dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, aplinkos orui, vandeniui, kraštovaizdžiui, biologinei įvairovei, kultūros paveldo objektams, socialinei aplinkai bei šių aplinkos komponentų tarpusavio sąveikai.

4. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, numatoma, kad elektros oro linijos rekonstrukcijos ir eksploatacijos metu aplinkos oro tarša, triukšmo lygis ir elektromagnetinė spinduliuotė artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršys teisės aktuose nustatytų ribinių verčių, todėl poveikis visuomenės sveikatai bus trumpalaikis ir nesukels reikšmingų neigiamų padarinių.

10. Kur ir kada galima susipažinti su išsamesne informacija apie priimtą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo pasirinktoje vietoje

Su išsamesne informacija apie priimtą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo pasirinktoje vietoje galima susipažinti Aplinkos apsaugos agentūroje, A. Juozapavičiaus g. 9, 09311 Vilnius, tel. 8 706 68086.